

ODLUKA O SPROVOĐENJU PREPORUKA KOMISIJE

Datum usvajanja: 6. jul 2022. god.

Slučaj br. 2018-01

Y.B. 2

protiv

EULEX-a

Komisija za razmatranje ljudskih prava je na zasedanju 6. jula 2022. godine u sledećem sastavu:

Gđa Snježana BOKULIĆ, v.d. predsedavajući član
G. Alexander FASSIHI, član

Uz asistenciju:

G. Ronald HOOGHIEMSTRA, pravni službenik

Uzevši u razmatranje gore pomenutu žalbu, predstavljenu u skladu sa Zajedničkom Akcijom Saveta 2008/124/CFSP koja datira od 04. februara 2008. godine, EULEX-ovim Konceptom odgovornosti koji datira od 29. oktobra 2009. god. o osnivanju Komisije za razmatranje ljudskih prava i Pravilnika o radu Komisije prema poslednjim izmenama od 11. decembra 2019. godine

Nakon razmatranja, odlučila kao što sledi:

I. POSTUPAK PRED KOMISIJOM

1. Žalba za ovaj predmet je registrovana 20. februara 2018. godine.
2. Putem pisma 6. novembra 2018. godine, Komisija je obavestila žaliočevog zastupnika da je Šef Misije („ŠM“) Evropske Unije za vladavinu prava na Kosovu, EULEX Kosovo („Misija“) obavešten da je ovaj slučaj registrovan.
3. Dana 22. marta 2019. godine, komisija je žalbu prosledila ŠM-u, pozivajući tim putem Misiju da podnese zapažanja pismenim putem a povodom pitanja iznetih u žalbi i to najkasnije do 3. maja 2019. godine.
4. Elektronskim putem je 19. aprila 2019. godine, Misija zatražila produžetak roka za podnošenje zapažanja o prihvatljivosti i osnovanosti spomenute žalbe. Elektronskim putem je 25. aprila 2019. godine, komisija produžila rok do 3. juna 2019. godine.

5. Elektronskim pismom od 30. maja 2019. godine, Misija je obavestila Komisiju da su im potrebne određene naknadne informacije pre nego što budu mogli da završe svoja zapanja.
6. Pismom od 13. juna 2019. godine, od žalioca je zatraženo da dostavi naknadne informacije na zahtev ŠM-a. Žalilac je pozvan da dostavi spomenute dokumente najkasnije do 14. jula 2019. godine.
7. Dana 14. jula 2019. godine, žalilac je zatražio mali produžetak roka. Komisija je rok produžila do 15. avgusta 2019. godine.
8. Dana 30. jula 2019. godine, žalilac je dostavio tražene naknadne dokumente.
9. Pismom od 5. avgusta 2019. godine, Komisija je te naknadne dokumente dostavila ŠM-u, i pozvala Misiju da dostavi svoje komentare povodom prihvatljivosti i osnovanosti pitanja iznetih u žalbi najkasnije do 16. septembra 2019. godine.
10. Elektronskim pismom je 3. marta 2020. godine, Misija napomenula da je odlučila da prioritet pruži podnošenju svojih zapažanja povodom prihvatljivosti i/ili osnovanosti nagomilanih slučajeva koji datiraju još iz 2016. godine, pre nego nastavi sa obradom kasnijih slučajeva.
11. Elektronskim pismom 12. marta 2020. godine, Misija je obavestila Komisiju da je žalba broj 2018-01 „u postupku razmatranja“ od strane kancelarije za ljudska prava i pravna pitanja unutar Misije.
12. Dana 29. marta 2021. godine, ŠM je dostavio svoja zapažanja povodom prihvatljivosti i osnovanosti žalbe.
13. Dana 31. marta 2021. godine, zapažanja koja je ŠM dostavio prosleđena su žalioцу, kome je dat rok da do 31. maja 2021. godine dostavi bilo koje dalje podneske ukoliko ih ima kao odgovor na spomenuto pismo.
14. Dana 31. maja 2021. godine, žaliočev predstavnik je telefonskim putem potvrdio da nemaju namere da podnose naknadne odgovore.
15. Dana 16. septembra 2021. godine, Komisija je usvojila Odluku o Prihvatljivosti i osnovanosti slučaja ([2021-09-16 Admissibility and Findings - 2018-01-s stamped.pdf \(hrrp.eu\)](#)). U toj odluci, Komisija je odbila zahtev žalioца za uvođenje privremenih mera i zahtev Misije da se žalba skine sa liste predmeta. Komisija je utvrdila da je žalba u skladu sa članom 6(2) Evropske konvencije o ljudskim pravima (EKLJP) neprihvatljiva kao očigledno neosnovana, ali je zaključila da je žalba u skladu sa članom 8. iste konvencije prihvatljiva. Komisija je utvrdila da je Misija prekršila prava podnosioca žalbe zaštićena članom 8. Evropske konvencije o ljudskim pravima. Stoga je Komisija pozvala ŠM-a da da javnu izjavu u kojoj priznaje da su okolnosti slučaja predstavljale povredu prava podnosioca žalbe kao rezultat radnji koje se pripisuju EULEX-u u obavljanju svog izvršnog mandata i pozvala je Misiju da podnese izveštaj Komisiji u vezi sa tom preporukom najkasnije do 15. decembra 2021. godine.
16. Dana 20. decembra 2021. godine, ŠM je podneo komentar Misije na preporuku koju je Komisija dala.
17. Dana 22. decembra 2021. godine, odgovor ŠM-a je prosleđen žalioцу informisanja radi.

II. SASTAV KOMISIJE

18. Nakon ostavke jednog od spoljnih članova Komisije, ista će zasedati povodom ovog pitanja sa samo dva člana što je u skladu sa pravilom 14 Pravilnika o radu Komisije.
19. Jednog od odlazećih članova zamenila je gđa Bokulić po njenom imenovanju u Komisiju. U cilju upoznavanja sa predmetom, gđa Bokulić se upoznala sa spisom predmeta, te je stoga u potpunosti u mogućnosti da učestvuje u razmatranju predmeta.

III. ČINJENICE

20. Podnosilac žalbe je stanovnik Bosne i Hercegovine.
21. Dana 04. jula 2014. godine EULEX-ov tužilac u STRK-u podigao je optužnicu protiv izvesnog N.K. u Osnovnom Sudu u Prištini. Optužen je za organizovani kriminal, teško ubistvo i razne druge prekršaje u vezi droge, što se sve navodno dešavalo u Bosni i Hercegovini.
22. Ime žalioca se pojavilo u optužnici. Tačnije, navedeno je da je N.K. "u saučesništvu" sa žaliocem i nekoliko drugih osoba
"organizovao, utvrdio, nadgledao, upravljao i/ili vodio ovu Strukturiranu i organizovanu kriminalnu grupu (OKG) ili je aktivno učestvovao u ovoj OKG, znajući da će njegovo učešće u istoj doprineti izvršenju teških krivičnih dela ubistva protiv rivalskog gangsterskog boss-a [R.D.] (...)"
23. Dalje se u optužnici navodi da je N.K.,
"održao nekoliko sastanaka sa [žaliocem i drugim osobama], u Bosni i Hercegovini. Učesnici sa pomenutih sastanaka su oformili jednu Organizovanu strukturiranu kriminalnu grupu koja je radila na planu, zaveri i ubistvu [sic] rivala gangsterskog boss-a, R.D. (...)"
24. Osnovni sud u Prištini je 1. februara 2018. godine doneo Presudu (PKR 375/14) protiv N.K. i proglasili ga krivim po jednoj tački optužnice, ali su ga oslobodili tačaka koje se odnose na učešće u organizovanoj kriminalnoj grupi zajedno sa drugim licima, uključujući podnosioca žalbe.
25. Dana 2. februara 2018. godine tužilac EULEX-a koji je dodeljen ovom predmetu učestvovao je u televizijskom programu pod nazivom „Pravda na Kosovu“ (*Drejtësia në Kosovë*). U ovom programu intervjuisan je tužilac EULEX-a, zajedno sa brojnim drugim osobama koje su bile uključene u suđenje.
26. Tokom svog intervjuja, tužilac EULEX-a je takođe naveo neke reference na podnosioca žalbe. Tužilac EULEX-a je napomenuo da je u Bosni i Hercegovini u toku suđenje protiv podnosioca žalbe zbog pretnji i zastrašivanja svedoka. On je naveo i da je tužilaštvo tvrdilo da je podnosilac žalbe naredio da ubistvo izvrši pripadnik organizovane kriminalne grupe. Dalje, tužilac EULEX-a je tvrdio da je podnosilac žalbe koristio svoju medijsku imperiju da uništi ugled svedoka.
27. Podnosilac žalbe je 8. februara 2018. godine pisao glavnom tužiocu EULEX-a da se žali na izjave koje je EULEX-ov tužilac dao u intervjuu. Podnosilac žalbe se pozvao na Odluku i nalaze Komisije za razmatranje ljudskih prava od 19. oktobra 2016. godine u predmetu broj 2014-37, koja je utvrdila prethodnu sličnu povredu prava podnosioca

žalbe prema članu 8. Evropske konvencije o ljudskim pravima i dala preporuke ŠM EULEX-a. (Pogledati: [Dec. and find. 2014-37 Y.B..pdf \(hrrp.eu\)](#).)

28. U žalbi je podnosilac iste takođe tražio da glavni tužilac EULEX-a usvoji određene mere.
29. Pismom od 12. februara 2018. godine, Glavni tužilac EULEX-a odbacio je žalbe. Glavni tužilac EULEX-a je, međutim, izdao saopštenje za javnost 14. februara 2018. godine želeći da razjasni „da ni u jednom trenutku tokom krivičnog postupka pred Osnovnim sudom u Prištini [žalilac] nije bio okrivljeni, i da nije bilo sudske odluke da je [podnosilac žalbe] bio na bilo koji način umešan u navodno ubistvo.”
30. Podnosilac žalbe navodi da su postupci EULEX-ovog tužioca prekršili njegova prava dajući javnu izjavu koja je stvorila sliku da je:
 - a. Žalilac bio optužen za ubistvo u slučaju protiv N.K.-a;
 - b. Činjenično dokazano da je za podnosioca žalbe utvrđeno da je odgovoran za teška dela zastrašivanja svedoka, uključujući i pretnje smrću.
31. Žalilac tvrdi da su ovi postupci:
 - a. Prekršili pretpostavku njegove nevinosti što je zaštićeno članom 6(2) EKLJP-a; i
 - b. Prekršili njegovo pravo na privatni život tako što su narušili njegovu reputaciju shodno člana 8 EKLJP-a.
32. Podnosilac žalbe navodi da se ozbiljnost i šteta nastala ovim kršenjima dodatno pogoršavaju:
 - a. Činjenica da je tužilac EULEX-a prethodno dobio uputstva od sudije Osnovnog suda u Prištini i Komisije za razmatranje ljudskih prava da će takve izjave podrivati zaštitu i bezbednost podnosioca žalbe i kršiti njegova prava prema članu 8 EKLJP; i
 - b. Neuspeh Misije da se u potpunosti pridržava uputstava Komisije za razmatranje ljudskih prava da preduzme određene korake kako bi se osiguralo da tužioci EULEX-a nisu počinili dalja kršenja prava podnosioca žalbe, i da izda izjavu koja bi pomogla da se povрати ugled podnosioca žalbe.
33. Komisija je u svojoj odluci od 16. septembra 2021. godine konstatovala da je zahtev podnosioca žalbe za predlaganje privremene mere bio bez osnova, te je stoga Komisija odbila taj zahtev (paragraf 103). Komisija je utvrdila da pitanja pokrenuta u žalbi zaslužuju dalje ispitivanje uprkos naknadnim događajima, i stoga je Komisija odbila zahtev ŠM-a da se žalba skine sa liste predmeta (paragraf 104).
34. Štaviše, u toj Odluci Komisija je smatrala da podnosilac žalbe nije potkrepio svoju tvrdnju da su izjave tužioca EULEX-a u televizijskom programu „Pravda na Kosovu“ imale dovoljno blisku vezu sa postupkom u Bosni i Hercegovini tako da su mogle povrediti pravo podnosioca žalbe na pretpostavku nevinosti u krivičnom postupku protiv njega u Bosni i Hercegovini. Iz tog razloga, Komisija nalazi da je žalba na povredu prava na pretpostavku nevinosti zagarantovanu članom 6 (2) EKLJP neprihvatljiva kao očigledno neosnovana. (Paragraf 105.).
35. Na kraju, Komisija nalazi da javne izjave tužioca EULEX-a u televizijskom programu „Pravda na Kosovu“ 2. februara 2018. godine predstavljaju mešanje u pravo podnosioca žalbe na poštovanje ugleda i da to mešanje nije bilo opravdano. Stoga, Komisija nalazi

da je došlo do povrede prava podnosioca žalbe na poštovanje njegovog privatnog života prema članu 8 Evropske konvencije o ljudskim pravima. (paragraf 106.)

IV. PROPRATNA PROCENA KOMISIJE SHODNO PRAVILA 45 BIS

36. U svojoj Odluci od 16. septembra 20121. godine, Komisija je pozvala ŠM-a da da javnu izjavu u kojoj priznaje da su okolnosti slučaja predstavljale povredu prava podnosioca žalbe kao rezultat radnji koje se mogu pripisati EULEX-u u obavljanju svog izvršnog mandata. Komisija je takođe pozvala Misiju da obavesti Komisiju u vezi sa gore navedenim preporukama što je pre moguće, a najkasnije do 15. decembra 2021. godine.
37. Dana 20. decembra 2021. godine ŠM je dostavio komentar misije na preporuke koje je komisija dala:
- „Iako sam uzeo u obzir nalaze Komisije u ovom slučaju, smatram da Odluka govori sama za sebe i da izjava kojom se priznaje kršenje prava podnosioca žalbe stoga nije neophodna.“*
38. Komisija žali što Misija nije sprovela preporuku koju je komisija dala.
39. Komisija napominje da, iako njene preporuke nisu pravno obavezujuće, od suštinskog je značaja za kredibilitet i legitimitet Misije – kao Misije vladavine prava – da ona treba odlučno i kredibilno da pokaže svoju posvećenost efikasnom sprovođenju ljudskih prava tako što će osigurati da njeni postupci budu u svakom trenutku u skladu sa međunarodnim standardima za ljudska prava – i da je odgovorna u onom trenutku kada te standarde ne ispuni. Komisija je u brojnim odlukama istakla da priznanje kršenja ljudskih prava može biti važna i značajna mera za podnosioca žalbe. To je takođe način da se Misija delimično „iskupi“ zbog svog nepoštovanja i zaštite ljudskih prava podnosioca žalbe. Nažalost, Misija je to odbila.
40. Komisija žali što Misija pokazuje nepoštovanje svojih obaveza prema ljudskim pravima time što nije sprovela datu preporuku. Komisija ne smatra korisnim da ponovi svoju preporuku s obzirom na jasnoću u preporuci i stav Misije u vezi sa njom. Odgovornost da se podnosiocu žalbe obezbedi pravni lek, kroz preporuku, za povredu za koju se utvrdi da je Misija počinila ostaje i nakon što Komisija, kao i sada, odluči da prekine ispitivanje slučaja.

IZ TIH RAZLOGA, KOMISIJA JEDNOGLASNO

PROGLAŠAVA da Misija nije sprovela preporuku koju je Komisija dala;

ŽALI zbog neuspeha i nespremnosti Misije da sprovede preporuku koju je Komisija dala;

ODLUČUJE da zaključi ispitivanje ovog slučaja.

U ime Komisije,

Snježana BOKULIĆ
v.d. predsedavajućeg člana

Alexander FASSIHI
Član